

Osteoartriteye Özgü Yaşam Kalitesi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Osteoartriteye Özgü Yaşam Kalitesi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28548>

Özet

Osteoartriteye Özgü Yaşam Kalitesi Ölçeği (OAQoL), kronik eklem hastalığı olan **Osteoartrit** (OA) hastalarının yaşam kalitesini spesifik olarak ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Bu ölçek, hastaların günlük işlevler, duygusal durum ve sosyal etkileşimler üzerindeki etkilerini değerlendirir. Ölçeğin Türkiye dahil olmak üzere çeşitli Avrupa ülkelerinde (Almanya, Macaristan, İtalya, İspanya) kullanılabilmesi için 2017 yılında **adaptasyon** ve kültürel geçerlilik çalışmaları yapılmıştır. Bu adaptasyon çalışması, OAQoL'nin uluslararası klinik araştırmalarda ve tedavi etkinliğinin değerlendirilmesinde güvenilir bir araç olarak kullanılabilirliğini göstermeyi amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Osteoartrit, OAQoL, Yaşam Kalitesi, Psikometri, Skala Adaptasyonu, Romatoloji, Araştırma Değerlendirmesi.

Yazarlar

Jeanette Wilburn, S. P. McKenna, ? Kutlay, T. Bender, J. Braun, C. Castillo-Gallego, R. Ramonda.

Amaç

Osteoartriteye Özgü Yaşam Kalitesi Ölçeği'nin temel amacı, **Osteoartrit** hastalarının kendi sağlık durumları algılarına dayalı olarak yaşam kalitelerinde meydana gelen bozulmayı kapsamlı ve duyarlı bir şekilde değerlendirmektir. Bu spesifik ölçüm, genel sağlık anketlerinin yakalayamadığı, OA'nın neden olduğu fiziksel kısıtlamalar, ağrı ve duygusal sıkıntı gibi alanlardaki değişiklikleri saptamaya hedefler. Ölçeğin 2017 yılındaki adaptasyon çalışması'nın özel amacı ise, ölçeğin Türkiye gibi farklı dil ve kültürel bağlamlarda geçerliliğini ve güvenilirliğini sağlamaktır.

Yapı

OAQoL, bireyin **Osteoartrit** nedeniyle deneyimlediği zorlukları çok boyutlu bir perspektifle ele alır. Ölçek, genellikle fiziksel işlev, duygusal refah ve sosyal katılım gibi temel **Yaşam Kalitesi** bileşenlerini ölçen alt alanlardan oluşur. **OAQoL**, hastaların günlük yaşam faaliyetlerini ne ölçüde sürdürebildiğini, ağrıyla nasıl başa çıktığını ve hastalarının ruh halleri üzerindeki etkisini değerlendirerek, hastaların yükünün tam bir resmini sunar. Bu yapı, hem klinik uygulamada hem de farmakolojik veya cerrahi müdahalelerin etkinliğini değerlendiren araştırmalarda kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Kaynak içerikte spesifik geçerlik değerleri doğrudan verilmemiş olsa da, Wilburn ve arkadaşları (2017) tarafından yürütülen adaptasyon çalışması, OAQoL'nin kültürel ve dilsel adaptasyonunun ardından geçerliliğini araştırmıştır. Bu tür çalışmalar genellikle ölçeğin hedef yapılar doğru bir şekilde ölçüp ölçmediğini belirlemek için yapı geçerliliği (örneğin, bilinen diğer OA ölçütleriyle korelasyon) ve ayrıt edici geçerlilik testlerini içerir.

Adaptasyon sürecinde, Türkiye dahil olmak üzere beş farklı ülkedeki hastaların yanıtları incelenmiş ve dilsel eşdeğerlik sağlanmıştır. Bu uluslararası geçerlilik çalışması, ölçeğin farklı popülasyonlarda **Osteoartrit** kaynaklı yaşam kalitesi bozukluğunu tutarlı bir şekilde ölçme yeteneğine sahip olduğunu göstermeyi amaçlamıştır. Bu, OAQoL'nin uluslararası klinik deneylerde kullanılabilir veri toplaması için sağlam bir zemin hazırlar.

Güvenirlik

Kaynak içerikte spesifik güvenilirlik katsayıları belirtilmemiştir. Ancak, **Psikometri** ilkelerine göre, bir ölçeğin uluslararası adaptasyonu sırasında iç tutarlılık ve test-tekrar test güvenilirliği gibi temel güvenilirlik analizlerinin yapılması beklenir. Wilburn ve arkadaşlarının 2017 tarihli makalesi, büyük olasılıkla, her ülkeye özgü örneklemede ölçek maddelerinin tutarlılığını sağlamak için yüksek iç tutarlılık katsayıları rapor etmiştir.

Yüksek güvenilirlik, ölçeğin zaman içinde tutarlı sonuçlar ürettiği ve farklı bireylerin aynı koşullar altında benzer yanıtlar verdiği anlamına gelir. Bu, özellikle kronik bir durumu ve zaman içindeki tedavi etkisini izlemek için tasarlanmış bir **Yaşam Kalitesi** ölçeği için hayati önem taşır.

Faktör Analizi

Kaynak içerikte Faktör Analizi sonuçlarına dair doğrudan bir bilgi bulunmamaktadır. Ancak, OAQoL gibi çok boyutlu bir ölçeğin geliştirilmesi ve adaptasyonu sürecinde, orijinal yapıyı (faktör yapısını) koruyup korumadığını veya yeni kültürel bağlamda yeni faktörlerin ortaya çıkıp çıkmadığını belirlemek amacıyla Doğrulayıcı veya Keşfedici Faktör Analizi (DFA/KFA) uygulanması standart bir **psikometrik** prosedürdür.

Uluslararası adaptasyon çalışmaları, DFA sonuçları genellikle orijinal ölçeğin faktör yapısının (fiziksel, duygusal, sosyal boyutlar) yeni dillerde de korunduğunu doğrular. Wilburn ve arkadaşlarının çalışması, ölçeğin beş farklı dildeki versiyonunun, **Osteoartrit** hastalarında yaşam kalitesinin temel bileşenlerini temsil eden tutarlı bir faktör yapısına sahip olduğunu göstermeyi hedeflemiştir.

Araç

Test Type: Geliştirme ve Kültürel Adaptasyon

Format: Genellikle hasta tarafından doldurulan öz bildirim ölçeği (Self-Report Questionnaire). Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir.

Language Available: İngilizce (Orijinal), Türkçe, Almanca, Macarca, İtalyanca, İspanyolca.

Population Group: Osteoartrit (OA) tanısı almış yetişkin hastalar.

Age Group: Yetişkin (Spesifik yaş aralığı adaptasyon çalışması için detaylarında yer almaktadır).

Population Details: Ölçek, OA'nın etkilerini deneyimleyen klinik popülasyon üzerinde test edilmiştir. Adaptasyon çalışması, beş Avrupa ülkesinden (Türkiye dahil) gelen hastaları içermiştir.

Test Methodology: Ölçek, Yaşam Kalitesi üzerindeki OA etkilerini ölçmek için tasarlanmıştır. Uygulama genellikle klinik ortamda veya araştırmacılar tarafından bireysel olarak gerçekleştirilir. OAQoL, hastaların belirtilerini deşil, hastaların bireyin yaşamına olan etkisini öncelikli olarak değerlendirir.

Anahtar Kelimeler

OAQoL, Osteoartrit, Romatizmal Hastalıklar, Yaşam Kalitesi, Adaptasyon, Psikometri, Jeanette Wilburn, Klinik Değerlendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Sağlanmamıştır.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar Jeanette Wilburn için e-posta adresi: jwilburn@galen-research.com

Correspondence Address: Galen Research (Tahmini Kurum).

Çinler & Ücret ve Test Yılı?

Test Yılı: Türkiye adaptasyon çalışması 2017 yılında yayımlanmıştır.

Çinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı veya telif hakkı bilgileri için sorumlu yazar Jeanette Wilburn ile iletişime kurulması gerekmektedir.

PDF Erişimi: Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [osteoarthritis-specific-quality-of-life-scale-the-oaqol-toad.pdf](#)

Referanslar

Wilburn, J., McKenna, S. P., Kutlay, ?, Bender, T., Braun, J., Castillo-Gallego, C., ... & Ramonda, R. (2017). Adaptation of the Osteoarthritis-Specific Quality of Life Scale (the OAQoL) for use in Germany, Hungary, Italy, Spain and Turkey. *Rheumatology international*, 37(5), 727-734. DOI: 10.1007/s00296-017-3664-y.

Makalenin tam metnine bu bağlantı üzerinden erişilebilir: [proxy2.marmara-elibrary.com](#)

Osteoartriteye Özgü Yaşam Kalitesi Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte ölçeğin maddeleri sağlanmamıştır. Sunulan içerik, ölçeğin Türkiye'ye adaptasyonunu ve referansların belirtmektedir. Maddeler için orijinal makaleye (Wilburn et al., 2017) başvurulması gerekmektedir.